

‘Vertrouwen’ (Rechters 7: 1-8, Handelingen 2: 43-47)

Gemeente van Jezus Messias

Ik probeer de dag te beginnen met een korte meditatie. Een kwartier voor mezelf om me te bezinnen op wat wezenlijk is. Even de boel stilzetten voordat werk je aandacht op gaat eisen. De focus voor 15 minuten zettten op mijn relatie met God, mijn naasten en het bestaan. Beseffen dat deze dag, deze tijd niet meer terugkomt. Ik adem, ik leef nu. Wanneer ik de morgen al mediterend begin dan straalt dat door naar de rest van de dag. Als ik deze 15 minuten vergeet dan blijf ik onrustig.

Om mijn meditatie kwartiertje een bepaalde richting te geven neem ik vaak de bijbeltekst voor de komende zondag als onderwerp. Even vrij associëren over een bijbelgedeelte. Of ik neem een thema dat me erg bezighoudt. Zo heb ik de afgelopen maanden gemediteerd over woorden als ‘dankbaarheid’, ‘levenskunst’, ‘vergeving’ en ‘geluk’. Veel van wat er in mijn hoofd opborrelde is in overwegingen terecht gekomen. De afgelopen weken heb ik me geconcentreerd op het woord ‘vertrouwen’. Waarom heb ik ‘vertrouwen’ als onderwerp gekozen? Omdat ik ontdekte dat ik dit zo weinig heb.

Het liefste heb ik dat ‘vertrouwen’ als een rode draad door mijn leven zou gaan. Een diep geworteld gevoel dat het allemaal wel goed komt. Eerlijk is eerlijk, dit ontbreekt nogal eens bij mij. Ik mag dan wel uitspreken dat ik geloof dat God ons leven draagt, dat God mijn bestaan omarmt, maar helemaal zeker weten doe ik dit niet. Het liefste regel ik het allemaal zelf. ‘De Heer regeert, zijn koninkrijk staat vast’. Prachtig, maar graag help ik de Heer een handje. Want je weet maar nooit. Jezus spreekt zijn leerlingen vaak toe met de woorden: ‘kleingelovigen’. Ik ben daar zeker eentje van. Ook al ben ik predikant.

Geloven, als een vertrouwen op God, is denk ik niet alleen voor mij een lastige klus. Je overgeven aan de onbekende weg die je moet gaan, is al ‘van den beginne’ af aan moeilijk. Ook het volk Israël moet leren niet op zichzelf, maar op de Eeuwige te vertrouwen. Prachtig wordt dit verbeeldt in het verhaal van Gideon die de strijd moet aangaan tegen Midjan.

Gideon heeft zijn leger vlak bij de basis van Midjan. Iedereen die bang is om te vechten mag naar huis. Ook dan is het leger van Israël nog te groot. Wie water al knielend drinkt wort ook weggestuurd. Slechts met een bende van 300 wordt de strijd tegen het kwaad gevoerd.

De moraal van het verhaal: Israël moet niet vertrouwen op eigen kracht, maar op God zelf. Leef niet vanuit macht, maar vanuit God en je ziet een andere horizon. Het leven gaat immers toch zijn eigen ongekende weg.

De meest waardevolle zaken in ons bestaan hebben we niet in de hand. Het is werkelijk een illusie te denken dat we ons leven kunnen organiseren. Ook al volg ik een gelikte cursus: 'hoe word ik succesvol', of: 'haal het beste uit je leven'; de grootste zaken uit mijn bestaan vallen me toe en zijn niet maakbaar. Ook al leef ik heel gezond, ziekte kan mij altijd overvallen. Het is ook niet maakbaar of ik iemand vind die van me houdt, een leven lang. Mag ik kinderen of kleinkinderen ontvangen? Houd ik werk? Al die zaken hebben we niet in de hand. Je kunt ze niet maken, je kunt je er alleen mee leren te verstaan.

Dan komt vertrouwen om de hoek kijken: je mag er op vertrouwen, dat de Eeuwige je helpt om er goed mee om te gaan. Dat de liefde van God je helpt om de zaken die je lastig vindt te integreren in je leven.

Daar is ook de kerk voor, of beter gezegd: de gemeente van de Levende. Om elkaar te steunen, te troosten als het leven je overvalt en je kopje onder dreigt te gaan. Kerken zijn idealiter plaatsen van vertrouwen: we oefenen er geloofsvertrouwen, vertrouwen in elkaar en vertrouwen in de toekomst

Al denkend over 'vertrouwen' kwam ik tot de gedachte dat je geloven kunt beschrijven als een je durven 'toevertrouwen' aan God. En niet alleen aan de Eeuwige, maar je ook aan je medemens durven toevertrouwen. Je mag vertrouwen hebben dat je er in het leven niet alleen voor staat. Wie zijn bestaan toevertrouwt aan de Eeuwige, aan zijn naaste, die staat er niet alleen voor. Het maakt je uiteindelijk ook sterker.

Toevertrouwen vraagt om overgave. Dan wordt het bestaan lichter. Het is een spirituele waarheid dat wie zijn bestaan toevertrouwt aan de Eeuwige, hij of zij ruimte ervaart. Het leven wordt minder gespannen. Je krijgt meer lucht. Laat het gebeuren, omarm je bestaan, met al zijn goede en minder goede zaken. Stop alles in je hand te willen houden, en je ervaart ontspanning. Loslaten is niet alleen maar verlies, het is juist winst.

Ook voor de toekomst van de kerk geldt dat we mogen vertrouwen. Vertrouw het toe aan de Eeuwige. We kunne hard werken, bidden en studeren, of de kerk blijft bestaan en in wat voor vorm, is niet aan ons. Het blijft een geheim.

Hoe gaan we als kerk in Elst na corona verder? Wat kan er wel en wat niet? Ik vertrouw er op dat we eens net als de eerste christenen in Handelingen met zijn allen aan grote tafels zitten, de maaltijd en het leven delen. Op de voorkant van de liturgie staat een foto van Paus Franciscus die luncht met de armen van Rome. Zo'n beeld heb ik voor ogen. Allemaal aan grote tafels hier in de kerk. Een grote gezellige Gideonsbende. Met een spandoek boven ons hoofd met de tekst: **'Wie vertrouwt heeft zijn handen vrij om de toekomst te grijpen'**.

Geloven is het durven betreden van nieuw onbekend land. Zoals in de gedachten van Dag Hammarskjöld. Het leven verandert continue en dat is spannend.

'De seizoenen wisselden
en het licht en het weer
en het uur.
Maar het is hetzelfde land.
En ik begin de kaart te kennen
en de windstreken.'

Uiteindelijk begin je de kaart te kennen. Je gaat het leven verstaan.

Moge het zo zijn.

15 april 2021
Jeroen Jeroense

Nieuw land

Is het een nieuw land,
in een andere werkelijkheid
dan die van de dag?

Ontwaakte,
een gewone ochtend met grijs lichtweerkatst van de straat,
ontwaakte –
uit de donkerblauwe nacht
boven de boomgrens
met het schijnsel van de maan op de heide
en de bergkam in de schaduw.

Dacht
aan andere dromen,
dacht
aan hetzelfde bergland:
tweemaal was ik op de kammen,
woonde ik bij het binnenste meer
en volgde de stroom
naar de bronnen.
De seizoenen wisselden
en het licht en het weer
en het uur.
Maar het is hetzelfde land.
En ik begin de kaart te kennen
en de windstreken.

24 augustus 1961: Dag Hammarskjöld

Paus Franciscus luncht met armen in Rome op werelddag van de Armen

